

## INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau		BuSO
Instellingsnummer		27854
Instelling		Intercommunale BuSO-school De Wissel
	directeur	Erna JORDENS
	adres	Arbeidsstraat 66 - 3600 GENK
	telefoon	089-38.03.49
	fax	089-84.32.81
	e-mail	De-wissel@skynet.be
	website/URL	www.de-wissel.be
Inrichtende macht/Bestuur		975284 - IGL te GENK
	adres	Klotstraat 125 - 3600 GENK
Scholengemeenschap		
	adres	
CLB		114843 - Vrij CLB Regio Hasselt te HASSELT
	adres	Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT
Tijdstip doorlichting		van 8 maart 2010 tot 15 maart 2010
Samenstelling inspectieteam		
Inspecteur-verslaggever		Arthur De Vrij
Teamleden		Cathy Moelants Hugo Van Dingenen
Deskundige(n) behorend tot de administratie		nihil
Externe deskundige(n)		nihil
Datum van bespreking met de instelling		25 maart 2010

## INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING .....	3
2	RELEVANTE KENMERKEN .....	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING .....	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus .....	5
3.2	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus .....	5
4	KWALITEITSPROFIEL .....	6
5	RESULTATEN .....	8
5.1	(Leer)prestaties .....	8
5.2	Schoolloopbaan .....	13
5.3	Outcomes .....	13
5.4	Tevredenheid .....	13
6	ASPECTEN VAN DE WERKING .....	14
6.1	Algemeen .....	14
6.2	Personeel .....	14
6.3	Logistiek .....	15
6.4	Onderwijskundig .....	15
7	STERKTES EN ZWAKTES .....	18
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is .....	18
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren .....	18
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren .....	18
8	ADVIES .....	19
9	REGELING VOOR HET VERVOLG .....	20

## 1 INLEIDING

Van 8 maart 2010 tot 15 maart 2010 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres [www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen](http://www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen) of op [www.schooldoorlichting.be](http://www.schooldoorlichting.be).

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

## 2 RELEVANTE KENMERKEN

- In de onmiddellijke omgeving is er nog een BuSO-school met een gelijkaardig onderwijsaanbod.
- De voorbije jaren vonden er verschillende directeurswissels plaats.
- In opleidingsvorm 2 is er een groot aantal niet-Belgische leerlingen.
- De voorbije jaren groeide de groep van jonge personeelsleden aanzienlijk aan.
- De schoolbevolking daalde de voorbije vijf schooljaren vooral omwille van een vermindering van het aantal leerlingen in opleidingsvorm 3.
- De vestigingsplaats Ter Heide, met een aanbod van opleidingsvorm 1, is op dezelfde campus gevestigd als een dienstverleningscentrum gefinancierd door het Ministerie van Welzijn. Alle leerlingen verblijven in dit centrum. De meeste leerlingen kregen geen onderwijsaanbod op het niveau (buitengewoon) basisonderwijs. Bijna alle leerlingen komen deeltijds naar school. Een aantal leerlingen krijgt naast het schoolaanbod nog 'onderwijs aan huis'.

### 3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen/opleidingen en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

#### 3.1 (Leer)prestaties in de focus

<b>OPLEIDINGSVORM 1</b>
<b>OPLEIDINGSVORM 2</b>
ASV
BGV
<b>OPLEIDINGSVORM 3</b>
<b>Aanbod per opleiding</b>
Ond. hulp in inst. en prof. schoonm. BGV
Onderhoudsassistent BGV

Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

<b>Personeel</b>
<b>Personeelsbeheer</b>
Evaluatiesysteem
<b>Professionalisering</b>
Deskundigheidsbevordering
<b>Onderwijs</b>
<b>Begeleiding</b>
Leerbegeleiding
Socio-emotionele begeleiding
<b>Evaluatie</b>
Evaluatiepraktijk
Rapporteringspraktijk

#### 3.2 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

## 4 KWALITEITSPROFIEL

De resultaten van de leerprestaties zijn goed voor de opleidingen van opleidingsvorm 3. De tewerkstelling van afgestudeerde leerlingen wordt niet of te weinig opgevolgd. De kwaliteit van de leerprestaties in de twee andere opleidingsvormen is beduidend minder. De school heeft geen zicht op de tewerkstelling van de schoolverlaters van opleidingsvorm 2. De mindere kwaliteit heeft niet zozeer te maken met de inzet van de personeelsleden want die is over het algemeen groot, maar wel omdat de opleidingen te weinig doelgericht worden aangepakt. Bij gebrek aan duidelijke afspraken wordt er te veel naast elkaar gewerkt, ook in opleidingsvorm 3. In de vestigingsplaats Ter Heide, waar de school een opleidingsvorm 1 organiseert voor jongeren die in een begeleidingscentrum verblijven dat op hetzelfde terrein is gelegen, belemmert de onderlinge samenwerking tussen de personeelsleden en de streefde samenwerking met het centrum een goede werking. Betreurenswaardig is dat deze jongeren geen onderwijs krijgen op het niveau van het buitengewoon basisonderwijs waardoor een aantal ontwikkelingskansen worden gemist.

De school heeft weinig aandacht voor het respecteren van de regelgeving. Vooral de wettelijke verplichting voor het proces van de handelingsplanning, wat essentieel is voor het buitengewoon onderwijs, wordt in onvoldoende mate gerealiseerd. De duur van de middagpauze is niet conform de wettelijke voorschriften ter zake<sup>1</sup>. Op het gebied van het personeelsbeleid is de school te laat gestart met het uitwerken van de decretaal verplichte functiebeschrijvingen zodat ze tot nu toe nog geen functionerings- en evaluatiegesprekken kon organiseren. In opleidingsvorm 2 correspondeert de onderwijspraktijk niet met wat men volgens de lessentabel voorop stelt.

De doelgerichte nascholingen die de school heeft georganiseerd voor haar personeelsleden, werpt zijn vruchten af. De deskundigheid werd verhoogd om de aanzienlijke groep leerlingen met gedragsproblemen beter op te vangen. Dit versterkt de reeds degelijke werking die de school voor opvang van leerlingen met gedragsproblemen had opgebouwd. Ook andere vormingsinitiatieven tonen aan dat de school haar kwaliteit wil verhogen door het versterken van de deskundigheid van de personeelsleden. Uit de doorlichting blijkt echter dat in opleidingsvorm 2 de leraren te weinig op de hoogte zijn van de eisen van het leef- en werkmilieu waar schoolverlaters terecht komen. Omdat de school te lang heeft gewacht om een evaluatiebeleid uit te werken, mist ze momenteel nog de instrumenten om de personeelsleden te coachen bij het realiseren van haar visie.

Vooral in de opleidingsvormen 1 en 2 wordt de leerbegeleiding van de leerlingen te weinig planmatig aangepakt waardoor de leerprestaties negatief worden beïnvloed. De informatie over de leerlingen wordt te weinig benut om na te gaan welke onderwijs- en opvoedingsbehoeften er nodig zijn. Met uitzondering voor de werking van het zogenaamde 'denk-doe-atelier' in opleidingsvorm 2, worden de eigen doelenkaders te weinig gebruikt om leerlingen een doelgerichte opleiding te geven. De onderwijsactiviteiten worden te weinig doordacht op maat van de leerlingen aangeboden. Nochtans maken de leraren voldoende gebruik van aangepaste methodes en werkvormen. In opleidingsvorm 3 wordt de handelingsplanning beter aangepakt. Wel kan men nog meer doordacht plannen hoe men gaat differentiëren en individualiseren indien nodig.

Op het gebied van de aanpak van leerlingen met gedragsproblemen heeft de school een jarenlange traditie van leerlingenbegeleiding. Hierbij worden aangepaste werkvormen gebruikt en zijn er middelen ter beschikking om dit op een kwaliteitsvolle wijze waar te maken.

Vooral in opleidingsvorm 1 maar ook in opleidingsvorm 2 wordt er te weinig nagegaan of leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken. Dit is het logisch gevolg van het te weinig en te weinig doordacht voorop stellen van doelen. Bovendien hanteren sommige leraren geen en andere eigen instrumenten om de vorderingen van leerlingen in kaart te brengen. Door dit gebrek aan gelijkgerichtheid wordt er onvoldoende en te weinig doelgericht nagegaan hoe leerlingen vooruitgang boeken in hun leer- en opvoedingsproces. In opleidingsvorm 3 hanteren de leraren wel een aantal instrumenten om leerlingen op te volgen tijdens de opleiding in de school. Het rapporteren over het leer- en opvoedingsproces kan meer en beter informatief onderbouwd worden.

Een aantal ontwikkelingen van de voorbije schooljaren wijzen er op dat de school bewust aan de zorg voor haar kwaliteit wil werken. De degelijke begeleiding van leerlingen met gedragsproblemen en de doordachte aanpak om de deskundigheid van het personeel te bevorderen zijn hiervan mooie voorbeelden die de school

---

<sup>1</sup> Cf. Omzendbrief SO 74 van 12 juni 2001 betreffende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs.

---

best behoudt en verder uitbouwt. De uitdaging voor de volgende jaren ligt in het sterk verbeteren van het proces van handelingsplanning, vooral in opleidingsvormen 1 en 2.

## 5 RESULTATEN

### 5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert volgende conclusies op:

#### Opleidingsvorm 1: Algemene en Sociale Vorming

**Voldoet niet**

#### Vaststellingen

- Opleidingsvorm 1 wordt in twee vestigingsplaatsen ingericht met elk een eigen visie, doelgroep, organisatie en inhoudelijke werking. De verantwoording voor de handelingsplanmatige aanpak is in beide vestigingsplaatsen onvoldoende. Hierdoor kan men onvoldoende aantonen dat de einddoelstelling van de opleidingsvorm wordt nagestreefd. De school houdt geen resultaten bij van de doorstroming van leerlingen na de opleiding. In de vestigingsplaats De Wissel slaagt men er redelijk in om leerlingen tijdig te laten doorstromen. In de vestigingsplaats Ter Heide is de doorstroming volledig gericht op de opvang in de instelling gelegen op dezelfde campus. Desondanks is het aantal +21-jarigen in deze vestigingsplaats hoog (een vierde van de leerlingen). De school neemt te weinig initiatief bij de begeleiding van de ouders voor de opvang na de schoolloopbaan. In de handelingsplanning wordt de finaliteitswerking onvoldoende geëxpliciteerd.
- In de vestigingsplaats Ter Heide belemmert een verschil in visie op de orthopedagogische aanpak van de leerlingen binnen het personeelsteam de goede werking. Bovendien blijkt er een verschil in visie te bestaan op de orthopedagogische aanpak tussen de school en de instelling. De multidisciplinaire samenwerking zoals die verwacht wordt vanuit de onderwijsregelgeving en vanuit het 'Protocolakkoord Coens-Steyaert'<sup>2</sup> wordt ook onvoldoende operationeel geconcretiseerd.
- De gegevensverzameling voor de beginsituatiebepaling van nieuwe leerlingen kan in beide vestigingsplaatsen nog beter afgestemd worden op het doelpubliek. De beginsituatie wordt niet systematisch geactualiseerd. De beginsituatie wordt onvoldoende benut om de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerlingen te formuleren.
- In de vestigingsplaats De Wissel werd een eigen doelenkader uitgewerkt. In de documenten van de handelingsplanning wordt dit kader niet systematisch gehanteerd voor de doelenselectie. In de vestigingsplaats Ter Heide is het selecteren van doelen niet geregeld op het niveau van de opleidingsvorm. Op één na hanteren de leraren eigen selectievormen van ontwikkelingsdoelen. Voor de doelgroep wordt er terecht gekozen voor het selecteren van doelen per individuele leerling. In de doelenselectie ontbreekt de (expliciete) aandacht voor de seksuele en relationele vorming.
- Voor de samenstelling van de pedagogische eenheden worden in beide vestigingsplaatsen geen uitgeschreven criteria gehanteerd. De planning van de differentiatie en de individualisatie wordt niet formeel weergegeven. Het lesuur bijscholing-begeleiding wordt in beide vestigingsplaatsen oordeelkundig aangewend voor de begeleiding van leerlingen. Er zijn geen afspraken voor de inzet van het paramedisch personeel in De Wissel. In Ter Heide wordt er onvoldoende uitgegaan van het multidisciplinair samenwerken zoals dat door de overheid wordt verwacht.
- In de vestigingsplaats De Wissel voldoen de materiële omstandigheden zowel op het gebied van de infrastructuur als de uitrusting. In de vestigingsplaats Ter Heide is de infrastructuur minder optimaal omdat enkele lokalen eerder klein zijn en vaak moeten gebruikt worden voor verschillende activiteiten. Dit wordt deels gecompenseerd door het kunnen gebruiken van enkele specifieke lokalen van het begeleidingscentrum zoals o.a. een snoezelruimte. De uitrusting voldoet mede door het aanmaken van aangepast oefenmateriaal door sommige leraren.
- De inzet van het personeel is groot in beide vestigingsplaatsen. In de onderwijspraktijk worden in beide vestigingsplaatsen, maar vooral in de vestigingsplaats Ter Heide in zeer grote mate, flexibele groepeeringsvormen gebruikt om op deze wijze voldoende te kunnen inspelen op de ontwikkelingsbehoeften van de leerlingen. In de vestigingsplaats De Wissel krijgt de maatschappelijke integratie veel aandacht. In de twee vestigingsplaatsen worden aangepaste specifieke methodieken

<sup>2</sup> Cf. Protocol van samenwerking tussen Minister Coens, Minister van Onderwijs en Minister Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg.

gebruikt. De inzet van de logopedie kan nog aan doeltreffendheid winnen door een meer geïntegreerde werking. In de vestigingsplaats Ter Heide is de geïntegreerde werking beperkt. In vestigingsplaats De Wissel wordt de leerlingenagenda enkel gebruikt als communicatiemiddel met de ouders zonder een betrokkenheid van de leerlingen.

- In vestigingsplaats De Wissel worden de beperkte vormen van gedragsproblemen intern opgevangen. In vestigingsplaats Ter Heide bestaan hiervoor afspraken met het begeleidingscentrum
- In beide vestigingsplaatsen is het evaluatiebeleid zwak. Bij gebrek aan afspraken of procedures op niveau van de school- of opleidingsvorm is de kwaliteit van de evaluatiepraktijk grotendeels leraarafhankelijk. Sommige leraren hanteren waardevolle evaluatiedocumenten, andere beschikken over geen enkele vorm van evaluatie. De leervorderingen van leerlingen worden niet systematisch in kaart gebracht.
- In vestigingsplaats De Wissel wordt een aangepaste vorm van rapportering gebruikt maar de informatieve waarde is beperkt. Binnen de onderwijssetting van vestigingsplaats Ter Heide wordt er niet gerapporteerd aan de ouders.

## Opleidingsvorm 2: Algemene en Sociale Vorming

### Voldoet niet

#### Vaststellingen

- De school verzamelt geen gegevens over de woonomstandigheden van OV2-schoolverlaters en heeft zich niet geïnformeerd over de instapvereisten die de regionale initiatieven voor begeleid wonen hanteren. De vakgroep kan niet aantonen dat de einddoelstelling voor de algemene en sociale vorming in voldoende mate wordt nagestreefd.
- De school is zich bewust van de knelpunten. Het document 'Synthese denkoefening opbouw OV2' en de recent geïnventariseerde ontwikkelingsdoelen zijn een goede basis om een opleidingsvorm te organiseren die tegemoet komt aan de decretaal opgelegde verplichtingen en een antwoord biedt op de maatschappelijke verwachtingen. Het 'Klassenwerkplan OV2 fase 2A' is een eerste aanzet om die ontwikkelingsdoelen herkenbaar te integreren in een opleidingsprogramma. Dit plan bevat de nodige elementen om, samen met de leerdoelen van huishoudelijke activiteiten en levensgerichte vaardigheden, een gefaseerde algemene en sociale vorming uit te werken.
- De vakgroep is nog niet begonnen aan de uitvoering van dat ontwikkelingsproces. Tot op heden worden leerinhouden (werkplannen) niet opgesteld door de vakgroep of door de klassenraad maar door elke individuele leraar. Het zijn derhalve geen 'groepswerkplannen' die horizontale en verticale samenhang bewaken en overlap vermijden.
- De beginsituatie van de leerlingen wordt voor taal- en rekenvaardigheden voldoende breed beschreven. Voor nieuwe leerlingen volstaat het doorgaans te verwijzen naar het CLB-inschrijvingsverslag en aan te vullen met de resultaten van eigen observatiegegevens en testen. De initiële beginsituatie wordt gedurende de verdere schoolloopbaan van de leerlingen onvoldoende geactualiseerd en er is nog geen leerlingvolgsysteem ingevoerd om dat te ondervangen. Leerlingendossiers bevatten bijna uitsluitend informatie over vaststellingen en afspraken met betrekking tot gedragsproblemen en werkattitudes en geven geen zicht op de leervorderingen.
- Hoewel het in de dagelijkse praktijk soms intuïtief gebeurt, bevatten de handelingsplannen geen elementen die wijzen op curriculumdifferentiatie en er zijn geen indicaties van individuele leertrajecten voor leerlingen. Voor sommige activiteiten (bijv. dactylo en ICT; huishoudelijke vaardigheden) kan het aangewezen zijn de pedagogische eenheden te doorbreken. Dit gebeurt momenteel uitsluitend voor het 'orthopedagogisch paardrijden'.
- In de eerste fase krijgen leerlingen (individueel) maximale kansen op verbeteren van technisch en begrijpend lezen en schrijven en praktisch rekenen (tijd en geld). In de hoger vermelde planningsdocumenten wordt de noodzaak van het (verder) ontwikkelen van talige en numerieke vaardigheden in functie van de beroepsgerichte vorming sterk benadrukt. In de lespraktijk gebeurt dat nog te weinig. In de ontwikkeling van talige vaardigheden ontbreekt in de eerste fase de schakel met de beroepsgerichte vorming (vakjargon). Leerlingen van de tweede fase die voor het eerst op stage gaan, worden communicatief niet voorbereid op de praktische problemen die ze in een onbekende context moeten overwinnen.
- In de lessen ICT zijn er sporadisch vakoverschrijdende initiatieven ter ondersteuning van de plastische opvoeding en ten behoeve van de initiële arbeidsgeschiedmaking. Voor het oefenen van vaardigheden in

het kader van de maatschappelijke redzaamheid is dat nog niet het geval. Groepen doorbreken of extra assistentie organiseren om bijvoorbeeld ICT-analfabetisme te remediëren, is (nog) niet aan de orde.

- De functionele training in huishoudelijke vaardigheden is een ASV-doelstelling maar wordt in deze school onder de noemer BGV in het vak huishoudelijke activiteiten en gedeeltelijk onder het vak levensgerichte vorming aangeboden. Het programma voldoet inhoudelijk voor koken. Men beschikt voor deze lessen over een didactische onderbouwing met werkfiches en stappenplannen, maar ze worden niet systematisch gebruikt om leerlingen de nodige zelfstandigheid aan te leren. De kooklessen krijgen bovendien een te groot gewicht ten nadele van was-strijk-onderhoud.
- Er is geen finaliteitswerking voor leerlingen die hun schoolloopbaan beëindigen. De lesuren bijscholing-begeleiding worden niet doelgericht ingezet om voor specifieke activiteiten de pedagogische eenheden anders samen te stellen.
- Het programma lichamelijke en bewegingsopvoeding voldoet. De leerlingen van de tweede fase krijgen initiatie in diverse sportactiviteiten, gerelateerd aan hun toekomstperspectieven.
- De recent geselecteerde ontwikkelingsdoelen zijn operationeel geformuleerd. De evaluatie van leer- en leefhouding en van leervorderingen (de mate waarin leerlingen die doelen hebben gerealiseerd) is valide voor taal en technisch rekenen in fase 1. Voor het vervolg van de opleiding is in een leerlingvolgsysteem voorzien, maar dat is nog niet geïmplementeerd. Leraren evalueren momenteel nog met punten op inzet, los van ontwikkelingsdoelen. Ze geven op die manier geen beoordeling over de mate waarin leerlingen tijdens hun schoolloopbaan talige en numerieke vaardigheden beheersen en over de graad van sociaal-maatschappelijke zelfredzaamheid die ze in de tweede fase bereiken.
- De rapporten geven per vak een niveaubepaling en een score op inzet. Over de cognitieve leervorderingen in het domein van de maatschappelijke zelfredzaamheid worden op de rapporten geen uitspraken gedaan.
- Uitrusting en infrastructuur voldoen. De opleidingsvorm beschikt over voldoende ruime leslokalen, over een eigen, goed uitgeruste computerklas en over een moderne keuken. De school heeft plannen voor het inrichten van een studio om huishoudelijke vaardigheden in een realistische context aan te leren en te oefenen.

## Opleidingsvorm 2: Beroepsgerichte vorming

### Voldoet niet

#### Vaststellingen

- De school kan geen uitstroomresultaten voorleggen. Ze verzamelt geen gegevens over de tewerkstelling van OV2-schoolverlaters. Ze volgt de evolutie in de sector van sociale tewerkstelling niet systematisch op. De vakgroep kan niet aantonen dat stages voldoende effectief worden voorbereid en dat de door de stagegever vastgestelde tekorten voldoende worden geredimeerd.
- De CLB-inschrijvingsverslagen geven geen informatie over handvaardigheid en technische competenties. De school vangt dat op via de lessen in 'denk-doe-activiteiten' (DDA), maar de deskundige eindevaluatie daarvan verdwijnt in de leerlingendossiers en wordt niet gebruikt om in een latere fase de beroepsgerichte vorming te individualiseren of om individuele leertrajecten met eventueel aangepaste hulpmiddelen te activeren.
- De arbeidsgeschiktmaking in fase 1 bestaat voor een deel uit een psychomotorische basistraining met de 'vaardigheidskoffer' als werkinstrument (de DDA). De hierbij gevolgde orthopedagogische strategieën staan goed beschreven en zijn theoretisch stevig onderbouwd in een syllabus die evenwel niet bij alle teamleden bekend is. Het orthopedagogisch principe om te werken met stappenplannen en schema's wordt echter niet systematisch toegepast.
- De arbeidsgeschiktmaking wordt technisch aangevuld met het vervaardigen van een reeks werkstukken die de leerlingen aanspreken. Deze lessen zijn didactisch niet onderbouwd met een voor de leerling toegankelijk stappenplan (stuklijst, werkvolgorde en -methode, al dan niet gevisualiseerd).
- Het is niet duidelijk welke criteria de klassenraad hanteert voor de overgang van leerlingen naar fase 2 en binnen die tweede fase van niveau A naar niveau B. Leerlingen waarvan de klassenraad overtuigd is dat ze niet in aanmerking komen voor tewerkstelling blijven toch gehandhaafd binnen de opleidingsvorm en hypothekeren de organisatie.
- De prestatietraining van de tweede fase leunt, wat betreft de werken voor derden en de productie in de lessen handvaardigheid, inhoudelijk voldoende aan bij reële beschutte werkplaatsomstandigheden. Met leerlingen van de tweede fase worden eveneens opdrachten op verplaatsing uitgevoerd. Maar er wordt

daarbij weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheid de groepen te doorbreken en leerlingen in te zetten voor activiteiten waarvoor ze een bijzondere aanleg of interesse betonen. Het initiatief om lessen groendienst te integreren in de BGV kan bijdragen tot ruimere tewerkstellingskansen. Inhoudelijk overstijgt dit programma momenteel nog niet het hobbyniveau en wordt er te weinig gefocust op professionele toepassingen en het veilig leren gebruiken van werktuigen en machines. Werken voor derden (o.a. voor natuurlandbouw en bosbeheer) moeten vooraf grondig voorbereid worden en voldoen aan de richtlijnen van de omzendbrief betreffende de extramurale beroepsgerichte vorming<sup>3</sup>.

- De school weet dat de beschutte werkplaats BEWEL<sup>4</sup> tijdens de eerste oriënteringsstage de leerling beoordeelt op sociale, persoonlijke, technische en psychomotorische competenties. Men heeft zich echter niet geïnformeerd over welke opdrachten en taken precies worden getest en welke criteria voor nauwkeurigheid, productievolume en dergelijke de stagegever hanteert. Die eerste stage wordt daardoor niet voldoende adequaat beroepsgericht voorbereid. De stagebeoordelingen worden evenmin systematisch benut om het leertraject individueel bij te sturen. De stagebegeleiding vanuit de school is niet georganiseerd in functie van bijsturing van de prestatietraining.
- Leerlingen worden permanent geëvalueerd op inzet en werkhouding. Deze evaluatie is sterk leraargebonden, er is geen uniformiteit opgelegd. De vakgroep heeft nog geen leerlingvolgsysteem ontwikkeld voor de evaluatie van technische beschutte werkplaatsvaardigheden en -competenties.
- Over de technische leervorderingen en over de mate waarin leerlingen zelfstandig beschutte werkplaatstechnieken beheersen, worden op de rapporten geen uitspraken gedaan. De leerlingenagenda wordt niet gebruikt als (bijkomend) rapporteringsmiddel.
- De ateliers zijn voldoende uitgerust.
- De school respecteert in de pedagogische organisatie de (vroeger) goedgekeurde lessentabel niet: onder de noemer BGV wordt een substantieel aantal uren besteed aan ASV-doelstellingen.

### Opleidingsvorm 3: Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Onderhoudsassistent

Voldoet

Vaststellingen

- De competenties van het opleidingsprofiel worden in voldoende mate nagestreefd. Er zijn leerlijnen uitgewerkt voor de verschillende fases en leerjaren met duidelijke overgangscriteria. Het rendement van de opleiding lag de voorbije twee schooljaren zeer laag. Er werd slechts één getuigschrift uitgereikt. Dit resultaat wordt voornamelijk verklaard vanuit de input van zeer gedragsmoeilijke jongeren. De schooljaren voordien was het rendement hoger. Ook de tewerkstellingsgegevens waarover men beschikt bevestigen een betere tewerkstelling van leerlingen die voorheen de school verlieten. De stages zijn voldoende divers en relevant, er wordt in de mate van het mogelijke gekozen voor een verschillende stage in de twee schooljaren van de kwalificatiefase. De organisatie van de stages is goed en de leerlingen behalen, rekening houdend met de huidige populatie, toch nog aanvaardbare tot behoorlijke resultaten.
- De beginsituatie van de leerlingen is voldoende gekend door de leraren. De neerslag hiervan is echter te beperkt tot vaststellingen op het vlak van attitudes. De leervorderingen worden wel gestructureerd doorgegeven als beginsituatie voor het volgende schooljaar. De ontwikkeling van de leerlingen op het vlak van competenties wordt goed opgevolgd in een vorm van leerlingvolgsysteem. Hoe de bijsturing of remediering die hieruit voortvloeit gepland wordt, is echter in de handelingsplannen niet duidelijk.
- Voor de doelenselectie werden de competenties uit de drie componenten van het opleidingsplan verdeeld over de gelijknamige vakken 'Hout', 'Bouw' en 'Installatietechnieken'. Het gewicht dat deze vakken doorheen de opleiding krijgen is verantwoord. Naast deze drie vakken wordt ook nog het vak 'onderhoud' georganiseerd. De competenties die in dit vak aan bod komen zijn relevant voor deze opleiding. Bovendien worden de leerlingen getraind in het bedienen van een heftruck. Dit is een goed initiatief. Alle competenties van het opleidingsprofiel worden nagestreefd, maar dit gebeurt nog sterk gescheiden per vak. Men tracht in elke component een zo hoog mogelijke vaardigheid na te streven, wat gezien het beperktere aantal uren vergeleken met een volledige opleiding niet altijd haalbaar is. Dat men de doelenselectie zo hoog mogelijk wil stellen, is lovenswaardig, maar voornamelijk echte

<sup>3</sup> Omzendbrief SO/2009/06 (buso) van 19.09.2009 punt 3.6 (voorwaarden)

<sup>4</sup> Beschermde werkplaatsen voor Limburg

basisvaardigheden dienen het hoogste gewicht te krijgen. De samenhang tussen de vakken kan in de opleidingsfase nog verhoogd worden. In de kwalificatiefase komt deze samenhang dankzij het uitvoeren van reële opdrachten op de campus wel beter tot uiting. Afspraken over de selectie van ondersteunende kennis en sleutelvaardigheden met ASV ontbreken nog. Enkel indien nodig, bijvoorbeeld bij meetproblemen, wordt er samengewerkt. Van een multidisciplinaire doelenselectie is momenteel nog weinig te merken. Een doelenselectie op maat van individuele leerlingen is in geen enkel handlingsplan terug te vinden, toch wordt er indien nodig gedifferentieerd. Deze differentiatie is goed, maar gebeurt nog onvoldoende planmatig.

- De kennismaking met de opleiding in het observatiejaar gebeurt door het afzonderlijk aanbieden van competenties uit de componenten 'Hout' en 'Bouw'. Competenties uit de component 'Installatietechnieken' komen nog weinig aan bod. De keuzebegeleiding door de leerkracht gebeurt grondig, maar wordt door deze splitsing toch bemoeilijkt. De kennismaking met het beroep 'onderhoudsassistent' kan nog geoptimaliseerd worden. De leerlingen maken kennis met mogelijke delen van het beroep door middel van een bedrijfsbezoek, maar ook hierbij dient te worden gewaakt over een realistische inschatting.
- De gehanteerde planningsdocumenten zijn zowel op het vlak van vorm als inhoud de voorbije schooljaren een aantal keren aangepast. Er ontbreken duidelijke richtlijnen voor het opstellen en hanteren van deze documenten waardoor er momenteel zeer veel overlap is en het nut van sommige documenten in vraag kan gesteld worden. Een individueel handlingsplan, waarin voor een bepaald vak of deel van een vak een individueel traject voorzien wordt, gebruikt men tot op heden nog niet.
- De vakwerkgroep werkt goed samen en heeft verantwoorde afspraken gemaakt over de organisatie van de opleiding. Toch kan zij de opleiding nog optimaliseren door van in de opleidingsfase voldoende samenhang tussen de verschillende componenten te garanderen.
- De school beschikt over een goede professionele uitrusting en ruime infrastructuur voor de vakken 'Hout', 'Bouw' en 'Onderhoud'. De infrastructuur en uitrusting voor het vak 'Installatietechnieken' voldoet, maar kan nog geoptimaliseerd worden. De infrastructuur van de hele school wordt in de kwalificatiefase goed benut voor het trainen van de verschillende competenties.
- De evaluatie van de leerlingen gebeurt op een grondige en diagnostische manier. Drie keer per jaar worden de nagestreefde competenties geëvalueerd. Ook de zogenoemde leer- en leefhouding wordt op een degelijke wijze geëvalueerd volgens afgesproken criteria. Per leerjaar werden overgangscriteria bepaald op basis van de eindevaluatie. In de kwalificatieproef worden de drie componenten van de opleiding opnieuw afzonderlijk geëvalueerd. De proef is voldoende representatief voor de opleiding, maar het niet geïntegreerd laten aantonen van de beheerste competenties is een gemiste kans. De stages worden goed voorbereid en de evaluatie van de stages wordt gebruikt voor een eventuele bijsturing, maar dit gebeurt niet steeds planmatig.
- De rapportering over de leerlingenvorderingen en resultaten gebeurt sterk puntengericht en is weinig informatief. De mogelijkheid tot bijkomende commentaar is beperkt tot vastgelegde standaardzinnen waaruit men kan selecteren. Deze standaardzinnen zijn te globaal, meestal op houding en inzet gericht, en bieden geen kans om de ouders over de concrete leervorderingen te informeren.

### **Opleidingsvorm 3: Beroepsgerichte Vorming in de opleiding Onderhoudshulp in instellingen en professionele schoonmaak**

Voldoet

Vaststellingen

- De competenties van het opleidingsprofiel worden in voldoende mate nagestreefd. Er zijn leerlijnen uitgewerkt voor de verschillende fases en leerjaren met duidelijke overgangscriteria. De school kan geen geverifieerde gegevens over de tewerkstelling voorleggen. De stages zijn voldoende divers en relevant. Sommige leerlingen lopen zelfs stage in ziekenhuizen. De organisatie van de stages is goed en de leerlingen behalen behoorlijke resultaten.
- De beginsituatie van de leerlingen is voldoende gekend door de leraren, de neerslag hiervan is echter te beperkt tot vaststellingen op het vlak van attitudes. De leervorderingen worden wel gestructureerd doorgegeven als beginsituatie voor het volgende schooljaar. De ontwikkeling van de leerlingen op het vlak van competenties wordt goed opgevolgd in een vorm van leerlingvolgsysteem. Hoe de bijsturing of remediering die hieruit voortvloeit gepland wordt, is echter in de handlingsplannen niet duidelijk.
- Voor de doelenselectie werden de competenties uit het opleidingsplan verdeeld over een aantal vakken. De competenties uit de rubriek 'Gezondheid' worden nagestreefd in het vak 'Personenzorg'. Ondanks

het beperkte aantal competenties krijgt dit vak een zeer groot gewicht in de opleiding. Ook in ASV is 'Gezondheidseducatie' een belangrijke rubriek. Afspraken over de verdeling van de leerstof tussen ASV en BGV zijn er echter momenteel niet. Van een multidisciplinaire doelenselectie is momenteel nog weinig te merken. De overige competenties uit het profiel worden in de andere vakken wel op een evenwichtige en duidelijk beroepsgerichte wijze nagestreefd. Er zijn goede afspraken tussen deze vakken op het vlak van inhoud en er werd een duidelijke leerlijn uitgewerkt. Een doelenselectie op maat van individuele leerlingen is in geen enkel handelingsplan terug te vinden; toch wordt er indien nodig gedifferentieerd. Deze differentiatie is goed maar gebeurt nog onvoldoende planmatig.

- De kennismaking met de opleiding in het observatiejaar gebeurt op een voldoende gevarieerde wijze met aandacht voor zoveel mogelijk opleidingsonderdelen van een onderhoudshulp. De leerlingen maken ook kennis met het beroep door een bedrijfsbezoek.
- De gehanteerde planningsdocumenten zijn zowel op het vlak van vorm als inhoud de voorbije schooljaren een aantal keren aangepast. Er ontbreken duidelijke richtlijnen voor het opstellen en hanteren van deze documenten, waardoor er momenteel zeer veel overlap is en het nut van sommige documenten in vraag gesteld kan worden. Een individueel handelingsplan, waarin voor een bepaald vak of deel van een vak een individueel traject voorzien wordt, gebruikt men tot op heden nog niet.
- De vakwerkgroep werkt goed samen en heeft verantwoorde afspraken gemaakt over de organisatie van de opleiding. Toch kan zij de opleiding nog optimaliseren door ook voldoende afspraken en samenwerking te garanderen voor de opleidingsrubrieken 'Gezondheid', 'Huishouding' en 'Communicatie'. De aandacht voor een evenwichtig en vaardigheidsgericht aanbod van deze rubrieken kan nog verhoogd worden.
- De duidelijk beroepsgerelateerde competenties worden van in de opleidingsfase op een goede praktijkgerichte wijze aangeleerd en ingeoefend. De school beschikt over een goede professionele uitrusting en de infrastructuur van de hele school wordt goed benut voor het trainen in professioneel onderhoud. In één klas werd een volledige hotelkamer met badkamer nagebootst. Dit biedt goede oefenkansen. In de kwalificatiefase gaan de leerlingen een hele dag extramuraal werken. Dit bereidt hen goed voor op de realiteit van het beroep.
- De evaluatie van de leerlingen gebeurt op een grondige en diagnostische manier. Drie keer per jaar worden de nagestreefde competenties geëvalueerd. Ook de zogenoemde leer- en leefhouding wordt op een degelijke wijze geëvalueerd volgens afgesproken criteria. Per leerjaar werden overgangscriteria bepaald op basis van de eindevaluatie. De kwalificatieproef voldoet voor het evalueren van de competenties uit de rubrieken 'Onderhoud in instellingen' en 'Professionele schoonmaak'. De overige rubrieken worden, ondanks het gewicht in de opleiding, in deze proef niet geëvalueerd. Hierdoor is deze proef niet echt representatief voor de geboden opleiding. De stages worden goed voorbereid en de evaluatie van de stages wordt gebruikt voor een eventuele bijsturing, maar dit gebeurt niet steeds planmatig.
- De rapportering over de leerlingenvorderingen en resultaten gebeurt sterk puntengericht en is weinig informatief. De mogelijkheid tot bijkomende commentaar is beperkt tot vastgelegde standaardzinnen waaruit men kan selecteren. Deze standaardzinnen zijn te globaal, meestal op houding en inzet gericht, en bieden geen kans om de ouders over de concrete leervorderingen te informeren.

## 5.2 Schoolloopbaan

## 5.3 Outcomes

## 5.4 Tevredenheid

## 6 ASPECTEN VAN DE WERKING

### 6.1 Algemeen

### 6.2 Personeel

#### 6.2.1 Personeelsbeheer

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

##### 6.2.1.1 Evaluatiesysteem

Vaststellingen

- De school heeft een grote achterstand bij de invoering van de functiebeschrijvingen. De schooleigen functiebeschrijvingen zijn nu pas onderhandeld binnen het bevoegde participatieorgaan maar nog niet aan het personeel overhandigd. Deze beschrijvingen zijn geïndividualiseerd en operationeel geformuleerd. In de toekomst kan hierdoor doelgerichtheid bevorderd worden. De eerste functioneringsgesprekken op basis van de functiebeschrijvingen zijn gepland voor dit schooljaar. Een document ter voorbereiding van de gesprekken is reeds beschikbaar. Evaluatiegesprekken worden nog niet gepland.
- De ondersteuning van het evaluatiebeleid kan nog niet beoordeeld worden omdat de school een grote achterstand heeft bij de invoering van de functiebeschrijvingen.
- De doeltreffendheid van het evaluatiesysteem kan evenmin worden beoordeeld omwille van hierboven vermelde redenen.
- De inrichtende macht en de school hebben te lang gewacht om zich in regel te stellen met de verwachtingen van de overheid voor het uitwerken van een evaluatiesysteem voor het personeel. Positief is dat men geïndividualiseerde functiebeschrijvingen heeft uitgewerkt op maat van de schoolorganisatie.

Inbreuken tegen de regelgeving

- Het hanteren van een evaluatiesysteem in overeenstemming met het 'Decreet van 13/07/2007 houdende dringende maatregelen met betrekking tot functiebeschrijving en evaluatie in het onderwijs (B.S.31.08.2007)'

#### 6.2.2 Professionalisering

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op een redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- het operationaliseren van een gedragen visie
- het gebruik van interne gegevens voor evaluatie en bijsturing

##### 6.2.2.1 Deskundigheidsbevordering

Vaststellingen

- De deskundigheidsbevordering wordt over het algemeen doelgericht georganiseerd. Dit is het gevolg van het uitwerken van een nascholingsplan op basis van een behoeftenpeiling bij het personeel. Het nascholingsplan is van recente datum en is nog niet besproken in het bevoegde participatieorgaan. Vooral een aantal nascholingsinitiatieven voor de aanpak van bepaalde doelgroepen bevordert de interne doelgerichtheid. De door de school georganiseerde nascholingen worden door de betrokkenen geëvalueerd en de resultaten worden gebruikt voor de bijsturing van het aanbod. In het nascholingsplan is er geen onderdeel voorzien om de nodige deskundigheidsbevordering te voorzien die de school zelf nodig acht. Nochtans blijkt dat leraren van opleidingsvorm 2 niet of te weinig op de hoogte zijn van de

werking van de beschutte werkplaatsen en de opvangmogelijkheden van begeleid wonen in de regio. Een uitgeschreven visie en/of procedures voor de implementatie van de nascholingen zijn niet uitgewerkt in het nascholingsplan of in andere documenten.

- De school neemt meestal voldoende organisatorische ondersteuningsmaatregelen om de vormingsinitiatieven die voorzien zijn in het nascholingsplan voor de betrokkenen mogelijk te maken. Enkel voor de nascholingen i.v.m. autismespectrumstoornis werd slechts een gedeelte van het personeel bereikt. Externe nascholingsmogelijkheden worden op een aangepaste wijze gecommuniceerd. De nascholingsmiddelen verstrekt door de overheid zijn nog niet volledig benut. Via de functiebeschrijvingen worden de personeelsleden aangemoedigd om zich te professionaliseren. De school houdt geen gegevens bij van gevolgde nascholingen.
- Door het evalueren en bijsturen van een aantal schoolinterne nascholingen wordt een grote doeltreffendheid bereikt. Voor sommige initiatieven is er ook ondersteunend materiaal beschikbaar op het voor personeelsleden beschikbare gedeelte van de website. Voor andere gevolgde nascholingen ontbreken de procedures of afspraken om informatie hierover te verspreiden of de inhoud te implementeren binnen de organisatie.
- De school gaat nog niet systematisch na in hoeverre nascholingen leiden tot veranderingen in de (onderwijs-)praktijk van individuele personeelsleden of groepen.

## 6.3 Logistiek

## 6.4 Onderwijskundig

### 6.4.1 Curriculum

### 6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat voor de procesvariabele leerbegeleiding en voor de uitvoering van de processen voor de procesvariabele sociaal-emotionele begeleiding op een redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces
- de integratie van onderwijsontwikkeling en -innovatie

#### 6.4.2.1 Leerbegeleiding

##### Vaststellingen

- Door het ontbreken van een visie en procedures op schoolniveau voldoet de doelgerichtheid inzake de handelingsplanning niet. In opleidingsvorm 1 en 2 beperkt de gegevensverzameling voor het bepalen van de beginsituatie zich grotendeels tot het inschrijvingsverslag van het CLB. De gegevens hiervan worden meestal niet geactualiseerd. Vorderingen van leerlingen worden niet als beginsituatie gebruikt voor een nieuwe periode van de handelingsplanning. Een uitzondering hierop zijn de registratie van de vorderingen van het 'denk-doe-atelier' van de leerlingen van de eerste fase in opleidingsvorm 2. Deze evaluatiegegevens worden echter niet benut in de tweede fase. De initiële beginsituatie voor de ASV in OV2 voldoet, maar ze wordt niet geactualiseerd en er is geen leerlingvolgsysteem om het cyclisch proces van handelingsplanning te ondersteunen. In opleidingsvorm 3 wordt de beginsituatie van de leerlingen wel jaarlijks geactualiseerd, maar de vaststellingen leiden niet naar een concrete zorgvraag. De leervorderingen worden geregistreerd maar niet handelingsplanmatig aangewend. Voor het bevorderen van de doelgerichtheid van de doelselectie zijn een aantal afspraken gemaakt binnen de vakgroepen in opleidingsvorm 3, maar dit resulteerde nog niet in een richt- en streefplan over de fases van de volledige opleiding. De richt- en streefplannen die momenteel worden gehanteerd zijn opgesteld door individuele leerkrachten, wat niet overeenkomt met de visie van de koepel die de school stelt te volgen. De doelenlijsten van opleidingsvormen 1 en 2 worden onvoldoende benut bij de doelselectie in het kader van de handelingsplanning.

- Voor de voorbereidingsfase van de handelingsplanning ontbreken een aantal ondersteunende afspraken of procedures. Zo ontbreken er afspraken voor de samenstelling van pedagogische eenheden in opleidingsvorm 1. In opleidingsvorm 2 worden geen duidelijke overgangscriteria gebruikt voor het samenstellen van pedagogische eenheden voor de beroepsgerichte vorming. In de handelingsplannen worden de differentiatie en individualisatie niet expliciet gepland. Eerder intuïtief en ad hoc wordt dit in de onderwijspraktijk wel gedaan. De inzet van het additioneel personeel wordt onvoldoende gestuurd vanuit een gezamenlijke interdisciplinaire handelingsplanning. Het lesuur bijscholing-begeleiding wordt uitsluitend besteed aan de begeleiding van leerlingen individueel of in groep. Over het algemeen beschikt het personeel over voldoende materiaal en materieel om de onderwijsdoelen te kunnen realiseren. De school biedt voldoende financiële ondersteuning om activiteiten gericht op de maatschappelijke integratie mogelijk te maken.
- De doeltreffendheid van de leerresultaten wordt in opleidingsvorm 1 en 2 onvoldoende in kaart gebracht. De leerlingenbesprekingen tijdens de klassenraad kan doeltreffender. Men beperkt zich meestal tot vaststellingen zonder hieraan operationele acties te verbinden.
- De niet-officiële ontwikkelingsdoelen voor opleidingsvormen 1 en 2 zijn gekend maar worden voorlopig nog niet gebruikt.

#### Inbreuken tegen de regelgeving

- De handelingsplanning uitwerken zoals voorzien in het decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs.

#### 6.4.2.2 Sociale en emotionele begeleiding

##### Vaststellingen

- De doelgerichtheid voor de sociaal-emotionele begeleiding is groot. Vooral voor de aanpak van gedragsproblemen in opleidingsvorm 2 en 3 beschikt de school over een goede visie en procedures om deze jongeren op een verantwoorde wijze te begeleiden. Problematische afwezigheden worden goed opgevolgd. Het voorkomen en aanpakken van pestgedrag krijgt nog te weinig expliciete aandacht.
- De school voorziet in voldoende materiële en organisatorische ondersteunende maatregelen (personeel, overlegmomenten, lokalen) voor de aanpak van leerlingen met gedragsproblemen. Ook leraren worden ondersteund door het inrichten van nascholing over de aanpak van gedragsmoeilijke leerlingen en door de ondersteuning door de leerlingbegeleiders. Indien nodig wordt externe ondersteuning ingeschakeld. Voor het opvolgen van de problematische afwezigheden worden eveneens voldoende ondersteunende maatregelen voorzien.
- De doeltreffendheid van de aanpak van gedragsproblemen wordt systematisch opgevolgd en bijgestuurd indien nodig. Interventies worden gerubriceerd en geanalyseerd. De school betreurt dat de door de overheid beloofde ondersteuning te kort schiet op het gebied van de opvolging van problematische afwezigheden waardoor de doeltreffendheid negatief wordt beïnvloed.
- Het ontwikkelen van een visie en werking i.v.m. de aanpak van pestgedrag is nog een uitdaging voor de school.

#### 6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

##### 6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

##### Vaststellingen

- Door het ontbreken van een visie en afspraken op schoolniveau ontbreekt grotendeels de gelijkgerichtheid voor de evaluatiepraktijk in opleidingsvormen 1 en 2. In opleidingsvorm 3 en voor de evaluatie van attitudes in opleidingsvorm 2 worden wel gelijkgerichte documenten gebruikt. Daarnaast hanteren de leraren veelal eigen evaluatiesystemen. In opleidingsvormen 1 en 2 worden de leervorderingen van leerlingen te weinig in kaart gebracht.

- De school voorziet te weinig ondersteunende maatregelen voor de evaluatiepraktijk. Vooral in opleidingsvorm 1 en 2 worden de leraren te weinig gestimuleerd om gelijkgerichtheid na te streven bij de evaluatie van de leerlingen. In opleidingsvorm 3 werden wel een aantal initiatieven genomen met een diagnostische evaluatie als resultaat.
- In opleidingsvorm 3 worden een aantal evaluatiegegevens bijgehouden. De doeltreffendheid van de bestaande evaluatie-instrumenten wordt echter niet altijd in vraag gesteld zoals het strak hanteren van de overgangscriteria. De kwalificatieproef van opleidingsvorm 3 kan nog beter afgestemd worden op de opleidingscompetenties van de opleidingsprofielen.
- De school volgt de ontwikkelingen i.v.m. het evalueren van leerlingen weinig op.

#### 6.4.3.2 Rapporteringspraktijk

##### Vaststellingen

- Voor de rapportering zijn door de school een aantal afspraken gemaakt per opleidingsvorm voor de frequentie en de opmaak en invulling. De informatieve meerwaarde is echter beperkt.
- De school voorziet in ondersteuning onder de vorm van sjablonen waarbij leraren kunnen selecteren uit geprogrammeerde standaardzinnen. Het gebruik van deze standaardzinnen bevordert de gelijkgerichtheid maar de kwaliteit van deze zinnen is in opleidingsvorm 3 in een aantal gevallen sterk voor verbetering vatbaar.
- De doeltreffendheid van de rapporten wordt niet in vraag gesteld.
- Leraren worden betrokken bij de ontwikkeling van de rapporten maar uit de huidige rapporteringspraktijk blijkt dat enige ondersteuning hierbij nodig is.

## **7 STERKTES EN ZWAKTES**

### **7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is**

- De doelgerichte nascholingsinitiatieven.
- De aanpak van gedragsmoeilijke leerlingen.
- De degelijke materiële omstandigheden op het gebied van infrastructuur en uitrusting met o.a. aparte speelplaatsen voor de opleidingsvormen.
- De meerdaagse extramurale en buitenschoolse activiteiten voor de leerlingen (o.a. de zeeklassen voor opleidingsvorm 1, de inleeftweedaagse en de leerlingenfuif voor opleidingsvorm 2).

### **7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren**

- De evaluatiepraktijk in opleidingsvorm 1 en 2.
- De kwaliteit van de rapportering.
- De samenhang tussen de drie componenten van de opleiding Onderhoudsassistent.
- Het evenwicht tussen de rubrieken van het opleidingsprofiel en de praktijkgerichtheid in de opleiding Onderhoudshulp in instellingen en professionele schoonmaak.

### **7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren**

Realisatie van de einddoelstellingen van de opleidingsvormen

- De einddoelstelling van opleidingsvorm 1 in voldoende mate nastreven.
- De einddoelstelling van opleidingsvorm 2 in voldoende mate nastreven voor wat betreft de voorbereiding op een beschermd leefmilieu.
- De einddoelstelling van opleidingsvorm 2 in voldoende mate nastreven voor wat betreft de voorbereiding op een beschermd werkmilieu.

Regelgeving

- Realiseren van de handelingsplanning in overeenstemming met het decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs.
- Het hanteren van een evaluatiesysteem voor personeelsleden in overeenstemming met het decreet van 13/07/2007 houdende dringende maatregelen met betrekking tot functiebeschrijving en evaluatie in het onderwijs.
- De middagpauze organiseren in overeenstemming met de onderrichtingen zoals voorzien in omzendbrief SO 74 van 12 juni 2001 betreffende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs.
- De onderwijspraktijk in opleidingsvorm 2 in overeenstemming brengen met de lessentabel zoals voorzien in Art 32 van het Koninklijk Besluit houdende de omschrijving van de types en de organisatie van het buitengewoon onderwijs en vaststellende de toelatings- en behoudsvoorwaarden in de diverse niveaus van het buitengewoon onderwijs van 28/06/1978.

## 8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG BEPERKT IN DE TIJD**.

De hieronder aangekruiste (leer)prestaties scoren geheel of gedeeltelijk onvoldoende en hebben tot dit advies geleid:

<b>Regelgeving</b>	X	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Het onvoldoende realiseren van de handelingsplanning in overeenstemming met het decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs.</li> <li>• Het ontbreken van een evaluatiesysteem in overeenstemming met het decreet van 13/ 07/ 2007 houdende dringende maatregelen met betrekking tot functiebeschrijving en evaluatie in het onderwijs.</li> <li>• Het niet organiseren van de middagpauze in overeenstemming met de onderrichtingen zoals voorzien in omzendbrief SO 74 van 12 juni 2001 betreffende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs.</li> <li>• Het niet in overeenstemming zijn van de onderwijspraktijk in opleidingsvorm 2 met de lessentabel zoals voorzien in Art 32 van het Koninklijk Besluit houdende de omschrijving van de types en de organisatie van het buitengewoon onderwijs en vaststellende de toelatings- en behoudsvoorwaarden in de diverse niveaus van het buitengewoon onderwijs van 28/ 06/ 1978.</li> </ul>
--------------------	---	--

	<b>DL-f</b>	Voldoet niet
<b>OPLEIDINGSVORM 1</b>	J	X
<b>OPLEIDINGSVORM 2</b>	<b>DL-f</b>	Voldoet niet
ASV	J	X
BGV	J	X
<b>OPLEIDINGSVORM 3</b>		
<b>Aanbod per opleiding</b>	<b>DL-f</b>	Voldoet niet
Ond. hulp in inst. en prof. schoonm. BGV	J	
Onderhoudsassistent BGV	J	

## 9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Arthur De Vrij

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/ de inrichtende macht

Erna Jordens